

Jízda ve formaci

Úvodem

Jízda v ukázněné formaci je jediný bezpečný způsob pohybu houfu motocyklistů, zejména chopperů a cruiserů. Pravidla jízdy ve formaci by měly být pro každého stejně důležité jako umění řídit motocykl nebo znalost dopravních předpisů. Je zde ale drobný rozdíl, dopravní předpisy můžeš občas přestoupit, když při tom nikoho neohrožíš a nevidíš policajta. Když ale jedeš ve formaci tak musíš pravidla přesně dodržovat, každá odchylka ohrozí kamaráda se kterým jedeš kolo na kole. Pravidla vznikly v Americe a doma si je v praxi snažíme trochu vyjezdít. Pravidla jsou pro naši bezpečnost a pro bezpečnost těch, kteří jsou s nám na silnici. Tak se jimi řídme!!

Uspořádání formace

Jezdci ve formaci (skupince pro ZÁŽITKOVOU dále jen formace) vytvoří dvouřadou formaci s uspořádáním cik –cak. První jezdec vede formaci, je vedoucím jezdce (Road Captain) a jede vždy vlevo. Může tak lépe vidět celou formaci ve zpětných zrcátkách a může sledovat i

dojíždějící a předjíždějící auta. Je i nápadnější pro protijedoucí vozidla. Druhý v pořadí jede v pravé řadě za vedoucím jezdce s asi sekundovým intervalem. Další jezdci pak zabírají střídavě levé a pravé pozice v jízdním pruhu tak, aby měli zhruba dvousekundovou vzdálenost od jezdce před nimi a tedy sekundovou vzdálenost od jezdce diagonálně (šikmo) vpředu.

Tento způsob řazení jezdce dává dostatek prostoru pro bezpečné manévrování (žádné motocykly nejedou v jednom okamžiku vedle

sebe). Takové řazení motocyklů zabraňuje automobilům předjíždět “myškováním” jednotlivé jezdce a vtlačovat se do kolony mezi motoroky. Poslední jezdec (zadní střelec, Tail Gunner) může jet na kterékoliv straně jízdního pruhu. Mění svou polohu podle momentální potřeby a situace.

Jak jsem vyzoroval někomu vyhovuje více jízda vlevo, někomu vpravo a někdo je pod obojí. Zamyslete se nad tím jaká pozice Vám více vyhovuje a najděte si podle toho místo ve formaci, pojedete se Vám lépe. Musí se vypočítat tím pádem pořadí (kolikátý ten dotyčný pojedete aby byl buď vlevo nebo vpravo).

Vedoucí jezdec, Road Captain

Po dobu kdy vede formaci je jejím nejdůležitějším členem, jeho jízda určuje jak jede celá formace. Jeho práce začíná dlouho před odjezdem naplánováním trasy a končí teprve až zaparkováním motocyklů v cíli. Vedoucí jezdec určuje pořadí jezdce ve formaci, rychlost a směr jízdy, rozhoduje o zastavení celé formace u čerpacích stanic, restaurací, odpočívadel atd. Pečlivě zvažuje kdy a kde může kolona bezpečně předjíždět apod. Vede kolonu tak, aby jela rovnoměrnou rychlostí, neroztrhala se, jela bezpečně a neztratila nikoho z jezdce. Musí sledovat stav silnice před formací a stav formace za sebou. Musí vědět, jak je formace dlouhá, řídí odbočování, předjíždění, změnu jízdních pruhů, výjezdy z dálnice apod. Jeho úkolem je zajistit maximální bezpečnost skupiny a držet celou formaci pohromadě. Musí včas změnit směr aby se všichni jezdci stačili zařadit do odbočovacího pruhu atd.

Před odjezdem vydá vedoucí jezdec pokyny závazné pro všechny jezdce, obvykle to je:

- stručně připomene povinnost ukázněné a disciplinované jízdy, pravidla jízdy ve formaci a povinnost je striktně dodržovat. Pokud má z dřívějších jízd vědomost, že někdo pravidla bere laxně nebo že se dopouští opakovaně jezdecké chyby (např. velká nebo malá vzdálenost mezi jezdci, přejíždění z řady do řady apod.) tak mu to jmenovitě připomene. Už se nám stalo, že jsme nepoučitelného jezdce z formace vyloučili!!!

- seznámí jezdce se signály které bude za jízdy používat. Uvádí se řada signálů, nám se ale osvědčilo používat minimum signálů, v zásadě jen zvednutí ruky když formace předjíždí abych upozornil jezdce, že je volno a mohou předjíždět nebo se dá použít při tomto manévru

ponechání zapnutého levého blinkru (naše s troje mají dobře viditelné ledkové blinkry, které při velikosti našich formací jsou vidět hodně daleko). Z praxe i toto dobře funguje.

- upozorní, že každý ve formaci, bez ohledu na signály je povinen sledovat cestu a jet samostatně. Jednotlivec odpovídá za to, že se nenaboří do jezdce před sebou nebo vedle sebe a za to, že neztratí jezdce za sebou.

- určí pořadí jezdců ve formaci, je-li to zapotřebí. Zásadně si zjistí zda bude mít ve formaci jezdce s malými zkušenostmi nebo jezdce jezdící pomaleji a těm vykáže místo za sebou. Zkušenější jezdci se řadí samostatně do formace

- seznámí všechny kam formace jede (cíl) a místa kde bude zastavovat. Připomene zásadu sleduj jezdce za sebou a když ho nevidíš tak zastav. Je to jediná záruka toho, že se formace neroztrhne a nikoho neztratí. Upozorní jezdce na kázeň a pořádek ve formaci. Pozor, vedoucí jezdce nevidí a nespočítá za jízdy víc než 6 – 8 motocyklů za sebou. Víc je možné spočítat jenom v dlouhé a přehledné zatáčce!! Tak si buďte vědomi, že vedoucí jezdce u delší formace si nemůže být jistý, že za ním jedou všichni

- určí posledního jezdce, měl by to být dobrý jezdce znalý trasy a schopný zajistit pomoc

pro jezdce s poruchou apod. Dohodne si s ním signál připravenosti formace k odjezdu a jednání při přetržení formace. Je výhodné, zvláště u delší formace, když je z dálky poslední jezdce něčím nápadný – blikající blinkr, barevné světlo apod. Osvědčilo se a myslím si, že je to praktické, – první a poslední jezdce mají na sobě vesty nápadné signální barvy.

- před odjezdem formace přehledne zda jsou za ním určení jezdci a po signálu posledního jezdce, že všichni mají natočeny motory a jsou připraveni odjíždět sníženou rychlostí. Teprve když všichni jedou a formace se seřadí tak akceleruje na dohodnutou rychlost

Poslední jezdce, zadní střelec, Tail Gunner

Zadní jezdce je prodloužené oko vedoucího jezdce a zodpovídá za bezpečnost formace ze zadní strany. Nemá určené pevné místo ve formaci vpravo či vlevo, volí svoji pozici dle potřeby. Stejně tak podle situace může zvětšit odstup od jezdce před sebou. Sleduje formaci a jízdu členů formace. Ty kteří nedodržují pravidla v jízdě formace napomene a upozorní vedoucího jezdce. Hlídá zejména předjíždějící vozidla a vozidla, která se jeví tak, že jsou řízena agresivním řidičem. Při jízdě na silnici se dvěma a více pruhy navíc sleduje vedoucího jezdce a jakmile ten přejede do vedlejšího pruhu (nám se osvědčilo, že road captain dá levý blinkr ale zůstává v pravém pruhu a celá formace ho dává také a teprve až zadní střelec uzavře levý pruh tak celá formace přejíždí do levého pruhu a předjíždí) zadní střelec tím uzavře zezadu kolonu a umožní ostatním jezdceům změnit jízdní pruh a omezí nebezpečí zezadu náhle přijíždějících vozidel a zamezí i tomu, aby se do formace vmísily jiná vozidla. Jeho povinností je postarat se o odpadlé jezdce. Při odjezdu formace z místa zastavení se řadí na poslední místo a když zjistí, že všichni jsou připraveni k jízdě a mají nastartovány motory dá vedoucímu jezdci signál k odjezdu. Pozor, čím delší formace tím je činnost posledního jezdce náročnější.

Méně zkušenější jezdci

Jezdci s menšími jezdeckými zkušenostmi, jezdci kteří nemají zkušenosti z jízdou ve formaci a jezdci zvyklí jezdit výrazně pomaleji než je dohodnutá rychlost jízdy jsou vedoucím jezdceem zařazeni na pozici těsně za ním a jsou povinni toto místo dodržovat. Je-li to zapotřebí jsou před jízdou poučeni podrobněji. Rychlost a styl jízdy formace přizpůsobí vedoucí jezdce schopnostem těchto jezdceů.

Dorovnání výpadku ve formaci

Vypadne-li jezdce z formace z jakéhokoliv důvodu je zapotřebí mezeru co nejdříve zacelit. Děje se to tak, že jezdce jedoucí v řadě za odpadlým jezdceem se dotáhne na jeho místo,

předjede tedy jezdec jedoucího ve vedlejší řadě před ním. Zásadně je nepřípustné vyplnit mezeru přejetím z řady do řady (z pravé řady do levé a naopak), je to nebezpečný manévr a zasáhne celou kolonu.

Chování jednotlivce

Jízda v koloně vyžaduje kázeň a disciplínu. Jezdíme obvykle 80 – 120 km/hod, ale dá se jet v koloně i 160 km/hod (to není pro menší motocykly proto my se domlouváme do 120km ale pokud je potřeba a jsou toho všichni jezdci bezpečně schopni jedeme i 140km/h krátký úsek nebo pro předjetí). Jízda je to náročná a je nutné jet tak aby byla bezpečná. Každý jezdec jedoucí ve formaci odpovídá za svoji jízdu, za svoji bezpečnost a za bezpečnost svých kamarádů. Pravidla jízdy ve formaci jen zvyšují míru bezpečnosti, ale nesnímají z nikoho žádnou odpovědnost. Uvědomte si, že jízda ve formaci je náročnější než samostatná jízda a proto musíte o hodně více sledovat silnici a ostatní jezdce!!! Zvláště je nutné pečlivě sledovat jezdce před sebou a vedle sebe!!! O jezdce za sebou se můžete starat méně, stará se o Vás on.

Řazení při zastavení, např. na červenou

Při zastavení se jezdci formace řadí do dvojstupu ve stejném pořadí jaké mají ve formaci s minimálními odstupy. Pokud formace stojí na červenou - všichni jezdci sledují semafor (nikoli záda jezdce před sebou). Pouze pokud všichni sledují semafor je možné po naskočení zelené odjet prakticky v jednom "balíku". Pokud kolona neodjede na zelenou v jednom "balíku" (jezdci místo na semafor budou koukat na záda toho před nimi a teprve po jeho odjezdu se budou rozjíždět) je na víceprúdové komunikaci více nežli jisté, že do formace vjedou a kolonu tím pádem roztrhají řidiči z vedlejších jízdních pruhů.

Přechod na jízdu v zástupu

Na úzké silnici nebo tam, kde není možné z jiných důvodů jet ve dvojstupu přejde formace samovolně v jízdu v zástupu s použitím metody zipu. Vzdálenost mezi jezdci se prodlouží. Jakmile to situace dovolí tak se formace opět s použitím principu Zipu vrátí do dvojstupu a zkrátí jízdní rozestupy.

Tankování

Tankuje se na pokyn vedoucího jezdce vždy po cca 200 km, není-li dohodnuto jinak. Záleží to na tom kdo ujede nejméně na plnou nádrž. Při tankovací zastávce každý natankuje plnou nádrž a vyčůrá se. Za jízdy formace není možné splnit každému jeho individuální přání na vykonání této činnosti, to by se stále jen stálo.

Jízda přes město

Průjezd městem je pro formaci velmi náročný. Před městem je zapotřebí formaci zpomalit a zkrátit jízdní odstupy na minimum. Doporučuje se dohodnout si místo srazu za městem pro případ, že se formace roztrhá. Riziko roztržení formace roste s její délkou. Největší riziko je zejména při odbočování z vedlejší na hlavní a při průjezdu formace přes křižovatku řízenou světly. Navíc vedoucí jezdec má plno práce s tím aby jel správným směrem. Jeho schopnost sledovat formaci za sebou je značně omezena. Je nutné aby všichni věděli kam se jede a doporučuje se znát místo za městem kde se jezdci sejdou když se formace ve městě rozsype. Nejsložitější je to především v cizině ve velkém a úplně neznámém městě.

Setkání s jinou formací

Setkají-li se dvě kolony motorek vedoucí jezdci se dohodnou, zda se pojedou dál společně. Jedou-li dvě kolony po přechodnou dobu společně tak se zařadí za sebe a jezdci obou kolon se mezi sebou nemísí. Pokud jedou samostatně je zapotřebí mezi kolonami dodržovat dostatečný odstup který umožní ostatním vozidlům bezpečné předjetí.

Signály rukama a jejich předávání

Nepoužíváme mnoho signálů dávaných vedoucím jezdce. Řídíme se zásadou že, každý jezdec ve formaci odpovídá sám za sebe a za své kamarády a na signály se nesmí nikdy stoprocentně spolehnout. Signalizovanou situaci musí stejně ověřit a navíc signálem je to - jak jede jezdec před ním. Navíc, v krizové situaci není čas dávat nějaký signál, každý má plné

ruce práce s řízením motocyklu. A spolehnout na „bat'ůžky“ se nedá (bez urážky). Nedávají vždy pozor na jízdu ale čumí po okolí. Pokud jezdec před Vámi signál ale dá snažte se jej ihned opakovat pro jezdce za sebou, zpozorněte, ale řiďte se tím co vidíte. Na signál se nesmíte nikdy slepě spolehnout!!!! Důležitý je signál pro jezdce před Vámi kdy jej chcete na něco upozornit – dává se troubením a blikáním světel. Je třeba odhadnout význam tohoto signálu, protože houkání je často zábavou a tak je třeba tyto dva významy od sebe odlišit odborným odhadem. Nejčastěji se takový signál dává když Vy nebo ten za Vámi něco potřebuje. K tomu ale taky slouží to, že když se jezdec za Vámi vzdaluje tak zpomalíte nebo až zastavíte.

Předjíždění

Formace se pohybuje většinou ustálenou rychlostí prakticky shodnou s rychlostí ostatních vozidel na silnici, tím se automaticky sníží počet situací kdy někdo cizí předjíždí kolonu a také situací kdy naopak formace předjíždí pomalejší vozidlo. Občas se tomu ale nedá vyhnout. Když nás předjíždí cizí vozidlo je nejlépe mu předjíždění umožnit, uhnout vpravo a rukou naznačit, že o něm víte. Čím dřív nás předjede tím lépe. Složitější je opačná situace, když se na silnici najde loudal nebo pomalý kamion musí se formace pustit do předjíždění. Pozor, je to obtížný a zdoluhavý manévr. Vedoucí jezdec musí začít předjíždět teprve tehdy kdy má naději, že v krátkém čase budou moci postupně předjet všichni jezdci. Je při tom třeba brát ohled na méně zkušené jezdce. Při předjíždění maximálně využijte akceleraci motoru aby jste předjeli v co nejkratším čase a rychle pokračujte co nejdál před předjížděné vozidlo, necháte tím prostor pro jezdce aby měli dost místa na zařazení před jízdou ve formaci - přechod v zástup předjížděné vozidlo (TAK A TOHLE JE HODNĚ DŮLEŽITÉ RADĚJI PŘEČÍST ZNOVU -- PŘEDJET CO NEJRYCHLEJI A NEUBÍRAT HNED PO PŘEDJETÍ, POKUD TO PŘEDE MNOU SITUACE DOVOLÍ, PROTOŽE POKUD PŘEDJÍŽDÍ DALŠÍ ZA MNOU JE POTŘEBA ABYCHOM SE VEŠLI PŘED PŘEDJÍŽDĚNÉ VOZIDLO A PŘÍPADNĚ JE POTŘEBA MYSLET I NA MÍSTO TAKŽE UHYBÁME PO PŘEDJETÍ HNED ÚPLNĚ DOPRAVA ABY TEN ZA NÁMI SE MOHL SKOVAT KLIDNĚ VEDLE MĚ TEDY TOHO CO PŘEDJÍŽDĚL PŘED NÍM!!!) Rád vysvětlím a i názorně ukážu. Toto je pro tu nejvyšší bezpečnost aby ten za námi měl prostor se zařadit. Při předjíždění na dálnici, první jezdec ubírá rychlost až je jasné, že se větší část formace zařadila zpět do pruhu kam přešel on a to samé dodržují předjíždějící jezdci!!! Formace zásadně předjíždí v pořadí jezdců, vyvarujte se toho aby jste předjeli váhajícího jezdce před sebou!!!

Ti kteří už předjeli vidí o hodně dál zda se neblíží protijedoucí vozidlo a je tedy praktické dát jezdčům za sebou zdvižením ruky signál, že je silnice volná. Pozor, je to jen upozornění, nikoliv pokyn předjížděj bezhlavě!!! Po předjetí se formace rovná zpět do tvaru.

Tak a přeji všem kolama dolů a hodně šťastných návratů s našimi krásnými motocykly

Americké provenience značky INDIAN 🙏